

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Járásiaik panasza.

Az erdőőri személyzet egyik tekintélyes részét képezik a járási erdőőrök s aki lapunkat eddig figyelemmel olvasta, méltán csodálkozhatott azon, hogy ezekről és sorsukról alig lehetett valamit olvasni benne s jogoson lehetett abban a hiedelemben, hogy ha már dicsekvésre nem, akkor panaszra sem lehet okuk, vagy pedig arra a gondolatra jöhetett, hogy ezek sem igen törődnek sorsukkal, hanem megnyugosznak abban csöndesen, pedig hát ha valakinek, ugy a járási erdőőröknek méltán van okuk a panaszra.

A mit eddig más nem tett, megkísértem én pár szerény sorban ecsetelni a mi bajainkat, melyek ha nem is teljes orvoslásra, legalább szerény enyhítésre várnak.

Javadalmazásunk 250—350 forint közt váltakozik, mellékes jövedelmünk pedig nincs és nem is lehet, mert mellék foglalkozást üzni tiltják a szabályok. Igaz, hogy teszem azt a tanítók javadalmazása is vajmi csekély, de hát ezek ezt mellékesen fokozhatják; például csak a mi tanítónkat hozom fel, ki az iskolán kívül öt magán házban oktat gyermekeket, mi legkisebb számitással legalább havi 25 forintnak felel meg, két fia pedig a nyitrai kegyelmes püspök ur jóvoltából ingyen végzi iskoláit Nyitrán, mi ellenben szerény fizetésünk mellett a legjobb akarattal sem iskoláztathatjuk falusi iskolánkon kívül gyermekeinket.

Mig más emberfia szerény jövedelmét családjával együtt otthon költi el, addig nekünk 25—30 sőt több kilométernyi területünk be-

járása ezéljából két-három napra kell eltávoznunk családi hajlékunktól s mig a családunk otthon, mi a kerületben fogyasztjuk szerény jövedelmünket, már pedig minden józan gondolkodásu ember tudja, hogy mit tesz az két-felé költekezni, nem is említve azt a rengeteg ruha koptatást, a mely ilyen hosszas kirándulásokkal jár.

Hát még annak a csekély fizetésnek a felvétele mennyi bajjal jár! Megyünk a községi pénztárnokhoz, ez egyszerűen azt mondja, hogy szívesen adna, de hát üres a pénztár, várjunk; ha nincs nagyon nagy szükségünk a pénzre (de ugyan mikor nincs?) hát megnyugszunk és várunk, ha azonban erősen szorul a kapeza, mit teszünk? elhívjuk magunkkal a pénztárnokot egy kis itókára s miután lapos tárczánkából egy-két liter bort kiszorítottunk, meg van az eredmény, a pénztárnok véletlen éppen a marháját vagy kukoricáját adta el és kisegit a saját pénzéből. Így azután busás kamatot fizetünk saját pénzünk után. Gyakran megesik ilyen körülmények közt, hogy a kerületi erdőőr többet kénytelen járni a fizetése után, mint a kerületében.

Mi erdőőrök, kik neveljük, gondozzuk az erdőt, vágatjuk a fáját, a saját szükségletünkre való tüzfát kénytelenek vagyunk a szűkre szabott 20—25 frt. átalányból piacon vásárolni, alkalmat szolgáltatván ez által a nép csúfolódására. Úgy nézünk ki, mint az a suszter, ki a saját csizmáját, vagy a pék, ki kenyerét másik társától venné,

Itt vannak azután az erdőkárok.

Szervezési szabályaink szerint a nappal

főledezettek után egy harmadrész, az éjjeliek után pedig fele járna, e helyett azonban úgyszólván semmit sem kapunk, sőt a tárgyalásoknál nem ritkán rá kell fizetnünk a 80 kr. — 1 frt. napidijra és a kerületen kívül megtartott tárgyalásoknál járó 10 kr. kilométer pénzre. Ha az ítélet felmentő vagy ha a kártevő vagyontalan, akkor ugyan a fuvar és egyéb költség a szegény erdőőr nyakába szakad.

A feljelentettnek akár hányszor van annyi vagyona, hogy abból az erdőkártérítés, büntetéspénz és eljárási költség behajtható lenne, de hát kikapja a szegénységi bizonyítványt és ezzel vége a komédiának; legföllebb leüli az egy-két napot, már pedig ez az erdőtolvajoknál nem igen megy büntetésszámba. A nép erkölce már nagyrészt teljesen megromlott s kihalt abból a szégyenérzet.

Ime egy — bár csak csekély — része a mi bajainknak és sérelmeinknek, nem is említve azt, hogy nyugdíjról nálunk szó sincs. Talán meg fognak majd változni legalább részben ezek a viszonyok az állami kezelés behozatalánál, de hát a törvény itt is minden egyébről gondoskodott, csak éppen az altiszti személyzet szervezéséről és fizetés szabályozásáról nem.

Közeledik gyűlésünk ideje s ez alkalmas idő arra, hogy komolyan gondolkozzunk helyzetünk fölött s ne csak szóval, hanem a gyűlésen

való tömeges megjelenésünk által tettel is bibizonyítsuk, hogy sorsunk nem közömbös előttünk, hanem annak a lehetőség határai közt való megjavítására semmi fáradságot és költséget nem kimélve komolyan törekedünk. Így azután érdemesek leszünk nem csak önmagunk, de a mások által való megbecsülésre is.

Stenczinger Sándor

kerületi erdőőr.



Az országos nyugdíj és segély egyesület.

Több helyről hozzánk intézett kérdésnek eleget tenni s egyes fölvetett kérdéseket megvilágítani akarván, ismét az országos nyugdíj és segély egyesület kérdésével kell foglalkoznunk.

A kérdések leglényegesebbje és legfontosabbja mindenesetre az, hogy lehetőleg csekély évi tagsági díj befizetése mellett képes lesz-e az egyesület tagjai, azok özvegyei és árvái számára legalább olyan nyugdíjat biztosítani, mint a melyet ma a kincstári erdőaltisztek élveznek, a második pedig az, hogy hány tagra van legalább szükség, hogy az egyesület ne csak megállhasson, hanem annak fölvirágzása is biztosítva legyen.

Az utóbbi kérdéstől függően tulajdonkép az elsőnek a megoldása, ezzel kell előbb foglalkoznunk s erre egyszerűen azt felelhetjük, hogy a tagok minimális számának legalább ötszáznak kell lenni, már pedig hogy ennyit játszva lehet majd összehozni, az kétséget nem szenved.

TÁRCZA.

Erdei képek.

A „Magyar Fakereskedő” után, írta: Bársony István.

Vége.

Még nem látja, hogy kifia-mifia háborgatja, de már megszállja a nyugtalanság. Rosz, hitvány szemének nem sokat hisz; füle sokkal finomabban jelzi neki a bajt, meghallja meszszirol a leghalkabb lépés neszt is. Amerről a nesz jött, oda fordul s hirtelen felszökik.

Megint fuj, szaglász, hallgatózik. Csakugyan jönnek. Jó messziről hallani ugyan még, de bizonyos, hogy jönnek. Többen is; többfelől is.

Ilyenkor nem igen jár a farkas. Nappal az is pihen inkább. Ezek kutyák. Nagy, zömök állatok, vérbeborult szemmel, olyan fogsorral, a minő becsü-

letére válnék a farkasnak. Erősek és szívósak és kérlelhetetlenek. Az agyaras jól ösmeri már a fájtájakat, nem egyet küldött közülök a másvilágra.

Nem jó kikötni velök. Borzasztó kullancstermesztüek. Sarkába veszik magukat annak, a mire fenekednek s le nem térnek a nyomáról, a mig holtra fáradtan össze nem roskad.

Az agyaras egyet gondol, villámgyorsan ugrik ki vackából és vágatva inal ellenkező irányba, úgy veszi nyakába a csöndes erdőt.

Elkéssett. A nagy vadkanüzők egyike, a vezér, csak annál jobban elkapja a szimatját, a bokor megzörren, a véresszemű kutya kiugrik a disznófekvés elé, még látja is, a mint a sötét agyaras sietve lohol a fák között.

Megadja a jelt, nagyot vakkant s utána rohan a disznónak.

Mély, dörgő csaholás jelzi utját. A többi vérkopó hallja s érti azt. Két perc alatt együvé szalad mind s a vezér nyomában hallatja buffogását.

Az állami és a vallásalapítványi erdőknél kerek-számban mintegy kétezer altiszt van alkalmazva, miután pedig ezek valamennyien nyugdíjképesek, inkább kevesebbet mint többet, csak öt százalékot számítunk olyat, kik maguknak még külön nyugdíjat is óhajtanak némi csekély áldozat árán biztosítani, innen tehát 100 tagra bizton számíthatunk.

A községi és közbirtokossági erdőknél ugyanolyan létszámot veszünk, itt azonban már figyelemmel kell lennünk arra, hogy az alkalmazottak jövője semmikép sem lévén biztosítva, nagyon szomorú dolog lenne, ha csak minden tizedik érdeklődne a dolog iránt s a belépők számát ha nem is húsz, de legalább tizenöt százalékra véve, háromszázzal szaporítanák a tagok számát.

Hitbizományi, papi és más magán uradalmaknál az alkalmazottak számát még csak megközelítőleg sem lehet megállapítani, azonban mindenesetre kitesz legalább annyit, mint a két előbb említetteké együtt véve, tehát négyezeret, mely számnak ha csak öt százaléka venne is részt a mozgalmunkban, már eljutottunk a kívánt minimumhoz s meglenne az 500 tag.

Az anyagi helyzetet illetőleg a számítás hozzávetőleg a következő:

Tíz forintnyi évi tagsági díj mellett, mint a mennyit az állami alkalmazottak egyesületének tagjai fizetnek, az évi bevétel kitenne 5000 forintot, mely összeghez hozzá véve még a különféle várható adományokat, multságok tisztajövedelmét, pártoló tagok díjait és az esetleges alapítványok kamatait, tehát legalább 1000 forintot, mutatkoznék 6000 forint évi bevétel, melylyel szemben kiadást az első öt évben, mint a mely idő letelte előtt a nyugdíjképeseknek kizárva kellene lennie, csak az esetleges temetkezési járulékok és

egyéb kisebb segélyezések, valamint az adminisztratív kiadások képeznék, mire véleményünk szerint átlagban évi 1000 frt. és a folyton szaporodó tőke folyó kamatai teljesen elégségesek lennének s így az ötödik év zártával már 25000 forint tőke, kamata, valamint a folytatólagos tagsági díjak állának rendelkezésre, tehát olyan összeg, mely már húsz 200 forintos nyugdíjat is nem csak hogy játszva kibírna, hanem még tekintélyes összeg maradna a tartaléktőke gyarapítására.

Nyilvánvaló, hogy a tagok számának gyarapodásával a vagyoni helyzet is kedvezőbben alakulna, mert megdönthetlen igazság az, hogy a tömegben rejlik az erő.

Itt azonban nem mulaszthatjuk el még egy más kérdést is, nevezetesen azt fölvetni, hogy miután ez az egyesület lesz hivatva az egyes erdőbirtokosoknak azt a természetszerű kötelességét, hogy alkalmazottjaik és családjaiknak jövőjét biztosítsák, a saját vállaira venni, nem lenne-e jogos és méltányos, ha ezek is éppen olyan összeggel járulnának az egyesület vagyonának gyarapításához, mint a melyet belépő alkalmazottjaik fognának fizetni s ha ezt önkényt megtenni vonakodnának, vajjon nem lenne-e hivatása a törvényhozásnak őket arra egyenesen kényszeríteni, mint a hogy ez meg van a tanítói országos nyugdíj alapnál, melyhez a szolgálatadó éppen olyan összeggel köteles járulni, mint a melyet a nyugdíjjogosult fizet?

Ismerve a magyar ember áldozatkészségét nem vélünk csatlódni akkor, midőn azt hisszük, hogy erre nézve törvényes itézkedésre nem lesz szükség, hanem minden egyes erdőbirtokos szívesen veszi önkényt magára azt a csekély terhet, melyet alig érez meg s mely sokszorosan fog neki megtérülni biztosított jövőjü alkalmazottjának fokozott igyekezete és buzgósa révén.

Az agyaras vágat. Már tudja, hogy ez a pokoli koncert neki szól. Nagy baj van, nagy baj van!

Hiába minden. A kutyák mégis csak könnyebbek, nemsokára beérik a havon, a melyen csetlik botlik a kan s nagyokat csuszik rajta.

Most már ott vannak mindnyájan a rohanó agyaras körül. Közrefogják. Oldalt egy-egy, utánna a többi. Nincs itt egérut, csak előre lehet futni, dombon fel, völgynek le, bele a patak medrébe, a legsűrűb sűrűbe.

A szörnyű hangok el nem maradnak tőle többé.

A kan fárad, már nem igen bírja szuszszal. Széles szája kitátva, hatalmas agyara összekattog néha, tajték szakad le róla olyankor. S a nagy akadályverseny csak egyre tart.

Ez a futás az utolsó ebben az életben. A hol véget ér, ott vége is lesz valakinek, valaminek. Talán a nagy kutyák közül is egy párnak.

A hol a kan kifáradtan megül s hörögve, dühösen csattogatja agyarát a körben csaholó bestiák felé: oda siet a vadász, a ki már régóta lesi, hogy onnan szól egyhelyből a vérszopó banda muzsikája.

A kutyák megállították már a kant, ez azt jelenti.

A haragos nagy állat csak rájuk ügyel, csak azt lesi, hogyan szakítatná ki egyik vagy másik vigyázatlant egy nem gyanított kirohanással. Hej, de azok is résen vannak ám. Féltik a bőrüket és óvják.

S egyszerre valamelyik nagy fa mögül eldördül a lövés, a mely ledönti az agyarast.

A kutyák rárohannak, tépik, marják.

Vérző torkát kitátva csapkod feléjük a disznó.

Gyöngül a közben, egyre gyöngül. Már nem bírja emelni roppant fejét.

Lassankint egészen elnyújtózik. Mellette egy pár sebesült kutya nyalogatja az éles disznóagyarak nyomait. Nagy baja egynek sincs.

III.

Hát még a májusi erdő! . . .

Májusi erdő szívében, ha leülök egy nagy fa tövéhez, a hol a tiszta levegő áradása mindenfelől át-hömpölyög rajtam: pihent erővel is elnyom a keleti restség, melytől elzsibbadok s az ébren alvás félelem nélkül való tetszhalála mozdulatlaná tesz.

A legnehezebb kérdések egyike maga az egyesület igazgatása és kezelése, mely nehézség a tagok szétosztásában rejlik, ez azonban nem leküzdhetlen akadály, mert mi egész bizonyossággal számítunk arra, hogy az országos erdészeti egyesület örömmel fogja megragadni az alkalmat, hogy az erdészeti altiszti nyugdíj és segély egyesület kezelését keblére öltve ez által alkalma nyíljon hivatásának egyik legnemesebb részét teljesíteni.

Ez által nem csak hogy az egyesület vagyona biztos kezekbe lenne letéve, de egyúttal megnyerné megérdemelt támogatását az erdészet legtekintélyesebb tényezőinek és barátainak, mi csak kedvező befolyással lehet fejlődésére és fölvirágzására annál inkább, mert az ez által is fokozott bizalom következmény alig lehet más, mint a tagok tömeges szaporodása és az egyesület vagyonának gyarapítása.

LEVELEZÉS.

Akna-Szlatina 1899 január 20.

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

Szives elnézését kérem, ha netán soraimmal alkalmatlankodnám, de nyomasztó szükségemben már csakugyan nem tudok kihez máshoz fordulni segítségért.

Férjem Szuhai László volt m. kir. főerdőőr előbb Fogaras vármegyében, utóbb a brassómezei Ujfaluban szolgált összesen 20 évet, utóbbi állomáshelyén azonban nagy szerencsétlenségünkre szolgálatképtelenné lett,

A képzelet azután megteszi a többi. A láthatatlan nagy zenekar, mely el van osztva a fákon, a bokrokban, a levegőben: egyre hallatja örök szépségű alkotásait. Improvizál minden hangszere, de azért meg van benne a csodálatos összhang és ragadja magával a szívet, a lelkesedést, a költészet és a remény utait, A természet maga a karmester. A fülemile az erdő koloratur-primadonnája, hozzá csattog le a napsugaras ágról a hóstenor: a tarka tengelicz. A sűrűség árnyában a vöröshegy sirja a lemondás dalát; a nagy zenekarból fuvola-szólóval kíséri butját a sárga rigó. Az andante-t vadgalamb bugja el; intrikus szarkapár perregi az allegrót utánna; bele kaczag a naiv gerlicze, felsivalkodik rá az együgyű szajkó. Aztán jön a ballet. Czinke-sereg lepi el rajjal az ágat; művészi csoporttánczczal alakítja bohó figuráit; legyűng a galyról; megáll a csucson; lefordul a levélről, háttal a földnek; majd meg előröppen a prima ballerina: a fűrgő fakuszó és nyomra üzi balletmestere a fakopáncs. Szellő megzörgeti a bokrot: aeolhárfa halk zugásával száll fel levélről a pihenő bogár; czinczér nyiszorog a fa derékán, mintha erdei tündér piczi csizmája ropogna.

Hallgatom az erdő muzsikáját és a mint hallgatom, egyre kevesebbet tudok a világról.

minek következtében nyugdíjazták. A csekély nyugdíjból idegen helyen, idegen emberek közt nem tudtunk megélni, így hát haza igyekeztünk Máramarosba, Akna-Szlatinára, hol azonban ismét csak inség és nyomor várt reánk, mert férjem hosszas betegeskedése majdnem teljesen felemésztette a csekély nyugdíjat, melyből különbeu ötünknek kellett volna megélni. Szegény férjemet, kinek testi szenvedéseit még fokozta családja nyomorának tudata, végre megváltotta földi kinszenvedéseitől mult évi december hó 28-án a könyörületes halál, én pedig három apró ávámmal a legnagyobb nyomorban maradtam hátra.

Ilyen szomorú viszonyok közt nem marad egyéb hátra, mint hogy szerkesztő urat kérjem fel arra, hogy a jó szívű erdészeti személyzet figyelmét nagy nyomoruságunkra irányítani sziveskedjék. Talán az ő könyörületességük elviselhetővé teszi nekünk elhagyottaknak a földi létet.

Midőn kérésemet ismételném, alázatos tisztelettel vagyok

özv. Szuhai Lászlóné.

Vérző szívvel olvastuk és közrebocsátjuk a szerencsétlen özvegy levelét s vérző szívvel annyival inkább, mert a nyilvános gyűjtések tekintetében kezünk kötve van, tisztelt olvasóinknak azonban módjukban áll fölkeresni az inségest és tehetségükhöz képest le-törölni a nyomor könnyeit.

Ime ismét egy újabb ok arra nézve, hogy siessünk az országos egyesület megalakításával, mely azután hivatva lenne az ilyen szomorú helyzetnek elejét venni s valóban könnyelműségnek lehet csak nevezni nemélyek, sőt a legnagyobb résznek az egyesület ügyében tanúsított közönyét; ezek bizonyosan nem tudják azt, hogy: „ma nekem, holnap neked.” A szerkesztő.

Trencsén megye, bitesei járás.

Tekintetes szerkesztő ur!

A budapesti nagygyűlésre és az azon megalakítandó segély egyesületre vonatkozólag legyen szabad a következőket megjegyezmem:

Hogy az erdészeti altisztek nagy része még mindig szunnyadozik, azt egy részben a műveltségben való kifejeletlenségének tulajdonítom, míg ellenben azoknál, kik bár felfogják a dolog nagy horderejét, hanem azért közömbösek maradnak, az ok talán abban keresendő, hogy sok olyan egyén van járási vagy községi erdőőrré kinevezve, kinek javadalmazásán kívül még szép magán vagyona is van, ezek tehát nincsenek arra utalva, hogy más segítség után törjék magukat, mert meg van nekik az, a mire szükségük van.

Mit szóljunk azonban mi mostoha gyermekei a sorsnak, kiknek semmiféle vagyonunk nincs, csekély fizetésünkből alig hogy tengődünk egyik napról a másikkra, öreg napjainkra vagy pedig szolgálatképtelenségünk esetére pedig semmikép sem lévén biztosítva,

ugyan kinek a kegyére számíthatunk? Szomorú dolog erre még csak gondolni is!

Minden józan gondolkodású családapa mindig és minden kínáló alkalmat megragad, hogy ez által magának, vagy családjának segítségére lehessen s igaza van a közmondásnak: „segíts magadon s az Isten is megsegít!”

Most, midőn a szerkesztő ur megindította a mozgalmat s kibontotta a zászlót, igen szép alkalmunk van nem csak magunkon, de másokon is segíteni és ezt az alkalmat semmi esetre sem szabad elszalasztanunk s mindazok, kik ezt tennék, véleményem szerint nagy szegénységi bizonyítványt állítának ki maguknak. Kiváltképp arra kérem tisztelt kartársaimat, hogy most, midőn jövőnk váltó pontjára értünk, támogassák minden erejükből kedvelt lapunkat, mely egyedüli szóvivőnk és érdekeinknek harczosa. Vegyenek példát a szegény zsidótól, ki a szájától megvonja a falatot, csak hogy naponkint megvehesse magának az ujságot, mely kseftjében utba igazítja.

Minden művelt embernek életszükségét képezi az ő ügyeivel foglalkozó lapnak az olvasása. Mi, kik lapunkat olvassuk, örömmel tesszük magunkévá a segélyegylet nemes eszméjét s bár eddig kevesen vagyunk, mégis reméljük, hogy összetett vállal, közös akarattal sikerülni fog nekünk azt mielőbb megvalósítani. Igyekezetünket kell hogy siker koronázza. Mutassuk meg, hogy nem csak magunkért, de mások érdekében is tudunk fáradozni.

Szerény nézetem szerint jó és czélszerű volna, ha a szerkesztő ur a létesítendő egylet alapszabályainak tervezetét még a gyűlés előtt közölné, hogy így elég időt nyerjünk a megvitatásra és megfontolásra. (Már a jövő számban megkezdjük a közlést. A szerkesztő).

Végre kérem mindazokat a tisztelt kartársakat, a kik fölfogják küzdelmünk nagy horderejét, hogy hozzánk csatlakozva erős karjaikkal s minden tudásukkal és igyekezetükkel segítségünkre siessenek.

Isten Velünk!

Tyapai Péter.

Különfélék.

Farkas hus. Zoltán József kartársunk (lakik Szász-Magyaros, Brassó megye) felkéri a tisztelt kartársakat, hogy ha farkast találának lőni, szíveskedjenek neki abból két kilo hust postán küldeni. A költséget készséggel megtéríti s a husért sem marad háládatlan.

Pályázat. Az Erdészeti Lapok I. füzetében a következő pályázatot találjuk:

Tiszolc városnál (Gömörmegye) egy erdőőri állás betöltendő lévén, ezen állásra pályázat nyitattik. Ja-

vadalmazás évenként a következő: 216 frt készpénz, 10 m³ kemény tűzifa fuvarral, a felfedezett erdei kihágások $\frac{1}{3}$ része. Ezen erdőőri állomást elnyerni óhajtók felhivatnak, hogy sajátkezüleg irt, szolgálati, erkölcsi és orvosi, valamint szakvizsgálati bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket alulírt címhez azonnal adják be.

A községi előljáróság.

Erdészeti zsebnaptár kapható szerkesztőségünkben ajánlott küldéssel 1 frt 65 krért.

Nevezetes bot került a minap nyilvános árverésre Londonban. Egyszerű nádpálca, aranygombbal. Egy ritkaság-gyűjtő vette meg tízezer forintért. Mert ezzel a bottal verte meg 1850-ben Páte Robert hadnagy Viktoria angol királynőt. A királynő a Cambridge-palotából lépett ki, a hol kihallgatást adott volt, a mikor hirtelen elébe lépett Pate és botjával néhányszor oly erősen végig vágott rajta, hogy a királynő ma is viseli ez ütések nyomát. A törvényszék nyilvános megkorbácsolásra ítélte Patet, de, mivel ez tettét semmivel sem tudta megokolni, s alkalmasint pillanatnyi elmezavarban követte el, a királynő a büntetést megváltoztatta, és hét évi száműzésre ítélte a merénylőt. Pate büntetését Tasmaniában töltötte ki, s mint csöndes ember halt meg 1895-ben.

Flórián szégyene. Fokszabadi veszprémmegyei falucskában, a háztulajdonos a leégett s újra fölépített ház tűzfalára Flórián-képet festetett, s a kép alá jó nagy betűkkel a következő verset iratta föl:

Istenre bízam házamat,
S a tüztől ment még sem maradt,
De most újra fölépítettém,
S szent Flóriánra bízom én;
S ha újra tűzvész jönne rám,
Te szégyened lesz Flórián!

Kétezer halott. Kölnből borzasztó szerencsétlenség hírére hozza a táviró. A Köln. Ztg. hang-csai tudósítójától telegrammot kapott, amely elmondja, hogy az ottani lőporos raktár minap a levegőbe repült; a szerencsétlenségnél kétezer ember pusztult el. A raktárban egy tábornok vezetésével ezeröttszáz katona volt: ezek valamennyien odavesztek. Három kilométer területen valamennyi ház romba dőlt s lakóik egytől-egyetlén áldozatai lettek az irtózatossá robbanásnak.

Sikkasztó erdész. A zágrábi érseki káptalan sikkasztás miatt büntető följelentést tett a káptalani uradalom perjamosi erdésze, Divald Gyula ellen. Divaldnak a minap számadás végett meg kellett volna jelennie Zágrábban az uradalmi igazgatóságnál, a hol már régóta gyanusnak tartották egész működését. Mivel a kitűzött határidőre meg nem jelent, táviratilag följelentették. A csendőrök meg is találták Divaldot, a ki éppen Budapestre jött, hogy, mint mondá, beteg nejét kellett elhelyeznie. Később aztán még kiderült az is, hogy már egy korábbi állásában is sikkasztást követett el és ezért három évi fogságbüntetést is szenvedett.

Egy cseléd boszuja. Kegyetlen boszut akart állani egy cseléd az urnőjén, mert vasárnap nem adott neki kimenőt. Pucsay Mária a cseléd neve és Kassán szolgált Klein Ferdinandnál. A minap egyedül maradt otthon a legkisebb gyermekkel, a hét éves Olgával és hogy boszut álljon, lefogta a kis leányt és égő gyufával a szemét akarta kisütöni. A gyermek jajgatására

berohantak a szomszédok és megmentették a gyermeket, a kinek szeme már megsebesült. Gyorsan orvost hívtak és ennek köszönhető, hogy a gyermek szemvilága még megmenthető. A kegyetlen cselédet elfogták.

A hullacsonkitók. A délvidéki babonás szerb-ség egy elrettentő cselekedetéről ad hirt a Bp. H. Az eset a következő: Bacsulyin Mitakikindai városi rendőr már egy esztendeje eltemette feleségét, de csakhamar megvigasztalódott, mert új asszony után nézett. Sokkal nagyobb volt azonban a vágya, mint a szerencséje, mert nem akadt a faluban sem lány, sem asszony, a ki kész lett volna hozzá menni nőül. Az a babona volt ugyanis elterjedve róla, hogy a meghalt felesége még mindig fogva tartja s néha éjjelenként megjelenik a régi lakásban. Tíz hónapig tartó eredménytelen keresgélés után Bacsulyin véletlenül megtudta, hogy Kopecz Szina ó-bébai lakos meg tudja a baját gyógyítani. Azonnal magához hívatta a vidéken ismert gyógyászt, a ki hat napi dus lakmározás után kijelentette, hogy rájött már a baj nyitjára, de addig nem segíthet rajta, míg meg nem törik a varázsot, melylyel az elhunyt asszony megkötötte. Adott neki tanácsot is, hogy mit csináljon. Így történt, hogy Bacsulyin másnap kiment fivérével és sógor nőjével a temetőbe, a hol fivére kitépte a meghalt asszony sírjára ültetett bodzafát, a sirkeresztet átfurta, utána pedig fölászva a sirt, a fakoporsót darabokra törte. Ilyen módon hozzáért a holtesthez s levágta az asszony haját, a nyakán levő selyemkendő egy darabját, a hullán levő szoknyát pedig a szó szoros értelmében foszlányra tépte. Erre, mint a ki jól végezte dolgát, a sirt újból betemette, sőt még a kiszakított bodzafát is visszarakta a helyére. Másnap többeknek föltűnt a megbolygatott sir s jelentést tettek a rendőrségen. Bacsulyinékonok tagadása mellett is sikerült a tényállást kipuhatolni s a rendőrkapitány Bacsulyin Milánt és Kopecz Szimét 50—50 forint pénzbüntetésre ítélte.

Az apagyilkos. A lepoglavai (Szlavónia) községházához tizennégy éves dult arcú fiú állított be a minap.

- Megöltem az apámat! kiáltotta az esküdteknek.
- Bolond vagy te, Kranyecz Tomo! felelték neki.
- Ha nem hiszik, megmutatom.

A komisszió elment a fiúval s vérbefagyva, holtan találta az öreg Kranyecz Józsefet. A fiú azt valotta, hogy az apja részegen jött haza az ivanicsi vásárról és pénzt kért a feleségétől. Az asszonynak nem volt, a mire az öreg dühösen kiáltotta, hogy a felesége és a fia meglopja. Hogy megriaszsa őket, behozta a konyhából a vasvillát. A fiú is kisietett erre s fejszét ragadva, hátulról úgy ütötte fejbe az apját, hogy menten összerogyott. A fejsze ezután másodszor is lesújtott s az öreg halva maradt a földön. Kranyeczné szerint az öreg csak ijesztgette őket s nem is ment ki a vasvilláért. A vizsgálóbíró a fiatal apagyilkost anyjával együtt letartóztatta.

A felesége gyilkosa. Hajdu-Dorogból borzalmas büntényről értesítenek. Orosz Mihály mezei munkás aki csak tavaly vette el a feleségét, Vlajek Borbálát, egy csinos, fiatal asszonyt, minap féltékenységi rohamban a községi határban tizenöt centiméter hosszú kését a felesége hasába dőfte, úgy hogy annak azonnal kifordultak a belei. A szerencsétlen asszonynak még volt annyi ereje, hogy birokra kelt az urával, ki e közben a szép asszony orrát is levágta, azért, mint a gyilkos később bevallotta, ha netalán életben maradna, oly rut

legyen, hogy senki se szeresse többé. A gyilkos ez után ott hagyta feleségét, a ki kinos vergődésben az árokba gurult s ott is találták meg halva. A gonosztevő a csendőröknek bevallotta, hogy a kést előre megfontolva vette magához, hogy feleségét meggyilkolja.

Furesa felségfolyamodvány. A kabinetiroda a minap vajmi különös felségfolyamodványt küldött le a nagyváradi központi szolgabírósághoz. A folyamodást T. Elek Lajos bihar-püspöki pásztoember írta a királyhoz és — mint az alább közölt folyamodványból kitűnt — arra biztatja a királyt, indítson háborút Svájc ellen, följajánlva neki erre a célra saját találmányu ágyuját és puskáját. A folyamodás különben szószerint a következőleg hangzik:

Méltóságos császárom és királyom, jóságos Atyám Budavárában!

Felséges uramat ezen levelém jó egészségben talája, kívánom egész háznépemmel tiszta szívből Kivánom, hogy hű magyar népét a dicsőség útján vezesse, hogy hatalmas legyen Mária országja. Tudom, boldog napjait megzavarva felségednek az a gonosz orgyilkos, aki szent Anyánknak drága angyal királynénknak vérént ontotta. Épen ezen alkalomból bátorkodom alázatos instanciámat felséges uramhoz küldeni. Hogy felséges nejét Magyarország Patronáját azon nyomorult gyilkos megakadályozta élete folyásában, kiért Lukkenire egész világ halált kiált, de országa is megérdemelné, hogy bosszút álljanak rajta arra kérem felségedet Méltóságos királyom én föltaláltam drága haza javára egy 21 lövetű puskát meg egy messzehordó golyóbis szóró ágyut az ágyu 15 kilométer, a fegyver 10 kilométerre viszi a golyót Hivasson magához Nagyságos uram térden állva könyörgök, hogy bemutassam tanálmányomat, mely nagy dicsőséget hoz Felséged fejére. Maradtam kitűnő tisztelettel F. Elek Lajos Kelt december havában kiszolgált katona.

Gyilkosság hat krajezár miatt. Borzalmas gyilkosságot követett el Baján egy 17 éves suhancz, Kellner István cipészlegény. Baumann György kőmivessel együtt rendelték pálinkát 12 krajezáért. Baumann anélkül, hogy Kellnert inni engedte volna, kiitta mind a pálinkát. Kellner erre visszakérte a hat krajezárját de Baumann nem akarta visszatenni. Kellner ezért bosszul állandó, kiment az utcára és a korcsmajtóban rálesett Baumannra. Mikor aztán az kilépett az ajtón, eléje ugrott és egy élesre fent dikicsessel torkon szurta. Baumann, — a szerencsétlen áldozat — rögtön meghalt. Kellner, ki most a bíróság börtönében ül, csak annyit hozott föl saját védelmére, hogy sajnálta a hat krajezárját, meg aztán úgy is haragudott Baumannra, mert a múlt évben egyszer a lábára ütött.

Ne váljuk el! Szegedről írják: Izgalmas jelenetnek voltak a szentauai minap azok, akik Scherbán törvényszéki bíró előszobájában tartózkodtak. Utolsó békéltetésre volt idézve két való házastárs; R. E. szegedi kereskedő és a felesége. A férj is, a feleség is megjelentek a komoly aktushoz pontosan és beléptek a bíró szobájába. Scherbán bíró egy másik bírótásra szobájában volt ekkor elfoglalva s így a való házastársak az írnok felügyeletére maradtak. Eleinte szótlanul, lesütött szemekkel sétáltak le s föl, várva a bíró jöttét, de mert az még mindig távol volt, az alkalom fölbátorította R. E.-t, a férjet, aki oda lépett haragos hitestársa elé és megfogta a kezét:

— Ne váljunk el — békülj meg. édes.

Az asszony kitépte kezét a férfiéből és hevesen szólott:

— Nem, nem. Hagjon el,

A férfi kérlelte:

— Lásd, én nagyot, sokat vétetem ellened, de meg akarok javulni. Azzá akarok lenni, amire esküt tettem: holtamig hű férjed. Ne váljunk el, lelkem. Jelentsd ki hogy megbékülsz, mondd, hogy visszatérsz hozzám.

— Soha! — felelt az asszony és a harag lángja szikrázott ki a szemeiből.

Erre a férj dühbe jött, megragadta az asszonyt, ütlegelni kezdte a megrémült, védtelen teremtest, mire a nő sikoltani kezdett. Az előszobában és a folyosón levő ügyvédek, de maga a bíró szobájában jelenvolt írnok is, közberohantak és kiszabadították a férj kezéből a megütlegelt szegény asszonyt. Az asszony később haragtól kipirult arczczal jelentette ki a bíró előtt, hogy nem békül ki az urával.

Öngyilkosság a temetőben. Megrendítő öngyilkosság történt minap Tenkén. Az öngyilkos Lengyel József gyógyszerész-gyakornok, aki Csabán tartózkodott mostanában és hazament meghalni. Kocsi vltte Csabáról. Mikor odaértek Tenkére, a község előtt felszólította a kocsist, hogy a katolikus temetőnél megálljon. A temetőnél leszállott és azt mondta a kocsisnak, hogy csak hajtson be a faluba, majd utána jön. Mig a kocsi elhaladt, addig Lengyel József bement a temetőbe az édesatyja sírjához. Ott találták meg vérbe borulva. Fejbe lőtte magát, mellette hevert a revolver, amely kioltotta életét. Mire megtalálták, már halott volt.

Halottrabló inasgyerek. Nagyváradról jelentik, hogy az ottani rendőrség minap letartóztatott egy suhanczgyereket halottrablás miatt. Ruzs Józsefnek hívják az elvetemült fiút, aki Kiss Károly asztalosmesternek volt az inasa. Egy hónappal ezelőt súlyosan megbetegedett Ruzs József s fölvetete magát az irgalmas-rend fő-utczai kórházába. Abban a szobában, amelyben elhelyezték, végső perceit élte egy boldogtalan iparossegéd: Kuszulcsák Simon nevezetű. Már meg is gyontatták a szerencsétlen tifuszos beteget, aki egy világos perczében könnyörögve kérte a szomszédos ágy betegét, Ruzs Józsefet:

— Édes fiam, ha meghalok, — itt a fejem alatt óráim, gyűrűm, mi egyebem, — küldd el az édes anyámnak.

A fiu szomoruan bólintott a fjével, a hagymázos beteg pedig megmondta az édesanyja címét. Azon az éjszakán pedig nagy volt a lótság-futás a kórház folyosóján, Kuszulcsák Simon kiszenvedett. Alig hogy lefogták a szemét s magára hagyták a halottat Ruzs Józseffel, a lelketlen fiu odaosont a tetemhez, elkaparította a párnája alól az értéktárgyakat. Kuszulcsák Simon trég eltemették, Ruzs József pedig vasárnap került ki a kórházból. Azon a napon nagyot mulatott egy külvárosi kiskorcsmában ahol két aranygyűrűvel egyenlítette ki a számláját. Másnap pedig a gazdája észrevette nála az órát, lánczot, kérdőre vonta a fiút, aki némi habozás után töredelmesen bevallotta, hogy a halottat rabolta meg a drágaságokért.

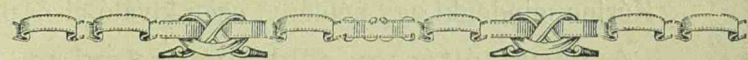
Hatezer forintos kutya. Érdekes kutyákért elég gyakran fizetnek nagy árakat Angolországban, de azért mégis meglepő, hogy a minap egy foxteriér ötszáz font sterling áron kelt el. Ez a kutya a Go Bang névre hallgat s már néhány kutyakiállításon nyert díjat, tegutóbb Liverpoolban, a hol a kiállítás végével hatezer forintért megvette egy amerikai amatőr. Eddig négyszázhetven font, azaz ötezerhatszáznegyven forint volt a legnagyobb ár, a melyet kutyáért fizettek: a Vicze Regal nevű simaszörű foxteriér-ért.

A nagyon gazdag ember. Tudjuk, hogy a világ leggazdagabb családjai közt első helyen vannak az Astor, Gould, Vanderbilt és Mackaydinasziák. Mindezeknél gazdagabb azonban, mint egy hamzurgi lap meséli, John D. Rockefeller, az amerikai petroleum dalaj lámája. Rockefeller harmincz év előtt szerény kis könyvvezető volt és havi ötven dollár fizetésből, vagyis százhuszonöt forintból, tisztességesen megélt. Ma ő több, mint az összes vasutkirályok és gabonacsászárok együttléve és a jövedelme oly nagy, hogy óránként 2,316 dollárt, vagyis 5,790 forintot költhet. Ez naponként (a vasárnapokat bele számítva) 55,555 dollár, vagyis 138,888 forint; havonként 1,666.665 dollár, vagyis 4,166 662 forint; évenként pedig husz millió dollár, vagyis ötven millió forint. Ilyen gazdag ember John D. Rockefeller, a ki nem tud egyebet enni tejnél, mert nagyon gyomorbajos és számlálatlan milliói sem képesek neki új gyomrot adni. . . .

Szerkesztői üzenetek.

Barna László urnak. Kistád. A Kendeffi uradalomban kiirva volt pályázat javadalmazása: 240 frt. készpénz, egy öltözet ruha, egy pár cipő, 2 kat hold föld, 2 drb szarvasmarha tartás, lakás konyhakerttel, tűzifa. Slárku István urnak Körösmező. A felsőbb osztályok valamelyikére való kinevezésre nincs kilátás, mert itteniek lesznek előléptetve. Az I.—IV. oszt. erdőőrök mellékjavadalmazása: 3 hold föld vagy 15 frt. váltság, szabad lakás vagy 50 frt. lakpénz. 24 ürm. tűzifa házhoz szállítva és a szabályszerű marhatartás, ha esetleg van alkalma a legeltetésre. A küldött czímekért köszönet! Mutatványokat küldünk. Naszladý Lajos urnak, Gesztí. A kérvényt egyszerűen csak az erdőhivatalra czímezheti. Üdvözlét!

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradszky Emil.



PÁLYÁZAT.

A maisai gazdaság „Ráczvölgyi“ erdőségében egy erdőőri állás üresedésben lévén, erre pályázat hirdettetik. Csak munkaképes, egészséges, erélyes, vizsgázott pályázók nyújtsák be folyamodványaikat, illetőleg eddigi szolgálataikról szóló bizonyítványaik és egyéb okmányaik saját kezűleg irt másolatait, melyek vissza nem küldetnek, a fenti gazdaságnál (utolsó posta Tolna-Hidegkút).

Ezen állás a következő javadalmazással van összekötve: készpénz fizetés egész évre 200 frt., pásztortartásért, gabona malomba szállításaért, szántási és behordási díjakért 22 frt. szabmányföldben 2500□-ól, 2 darab tehén tartás, 2 göbe tartás malaczaival, takarmányrépa 32 m. m. végül szabad lakás és tüzelőfa. Ajánlatok e hó végeig beterjesztendők. 2—3

